

Motioner om Engagemang och utbildning (Eng)

Följande motioner har lämnats in. Motioner Eng 2-4 och första att-satsen i motion Eng 8 föreslås behandlas på påverkanstorg, rådsplats 1. Motioner Eng 1, motioner Eng 5-7, övriga att-satser i motion Eng 8 och motioner Eng 9-10 föreslås behandlas i plenum.

Motioner Eng 1-10 med styrelsens yttranden

Motionsnr	Motionens rubrik
Eng 1	Frivillighet
Eng 2	Malmökretsen föreslår gratis medlemskap för nya frivilliga
Eng 3	Förslag om fritt medlemskap för aktiva volontärer
Eng 4	Demokratin urholkas – dags för en ny definition av medlemskapet
Eng 5	Erbjud alla autogiro
Eng 6	Prioritera lokalt medlemskap
Eng 7	Digitalt stöd för medlemskap
Eng 8	Medlemsredovisning och medlemskap
Eng 9	Missad potential hos Svenska Röda Korsets folkhögskola
Eng 10	Tillgång till utbildningar i SRK-regi

Motioner om Engagemang och utbildning (Eng)

Eng 1. Frivillighet

Motionär:

Hörby rödakorskrets

Margareta Albinsson, Hörby rödakorskrets; Christel Petersen, Helsingborgs rödakorskrets; Reine Oscarsson, Landskronabygdens rödakorskrets; Henriette Weibull, Malmö rödakorskrets; Ulla-Britt Bolin, Lunds rödakorskrets; Irene Axman Andersson, Ystads rödakorskrets; Urzula Hansson, Halmstads rödakorskrets; Ann Blomquist Ölander, Boråsbygdens rödakorskrets; Staffan Delin, Uppsala rödakorskrets; Ewa Winberg, Skara rödakorskrets

Frivillighet är en av Röda Korsets grundprinciper och våra grundprinciper skall vara vår kompass. Från början har Röda Korset varit en hjälporganisation som byggt på frivilliga insatser.

”Frivillig aspekten i Röda Korsets arbete hänger direkt samman med humanitetsprincipen, i och med att det är en av de företeelser som gör det möjligt att praktiskt tillämpa denna princip” Ur Röda Korsets grundprinciper med kommentarer av Jean Pictet. Jean Pictet pekar också på faror med ”byråkratisering” med risk för ”överorganisering” men det finns också risk för amatörmässighet, en balans är nödvändig.

Frivillighet har flera dimensioner. Röda Korset uppdrag utförs i huvudsak av frivilliga. Det är frivilligt att ta emot och avstå Röda Korsets hjälp och frivilliga bidrag är en viktig del av Röda Korsets finansiering. Hur stark är kompassen för grundprincipen frivillighet att i huvudsak bedriva verksamheten med frivilliga krafter?

Att frågan behöver ställas grundas i en upplevelse att frivilligheten är under press och att mer och mer verksamhet bedöms behöva anställda för att kunna genomföras. Vet vi hur utvecklingen av att anställa i kretsdriven verksamhet har förändras under de senaste tio åren? Hur stor del av den gemensamma ekonomin bekostar anställda? Vad kommer möjligheten att söka treåriga kretsmedel att betyda för utvecklingen av antalet anställda?

Vilka slutsatser kan vi dra av denna kunskap? Är frivilligheten under press? Om den är under press hur vill vi att utvecklingen framåt skall se ut?

En fråga vi kan ställa oss i detta sammanhang är om det finns en koppling med sjunkande medlemsantal och mer verksamhet som bedrivs av anställda. Kan befolkningens bild av Röda Korsets som en frivilligorganisation skadas och därmed viljan att bidra till Röda Korsets verksamhet?

Riksstämman föreslås besluta

1. **att** Svenska Röda Korsets styrelse uppdras att göra en ekonomisk analys av utvecklingen av personalkostnader på lokal nivå
2. **att** Svenska Röda Korsets styrelse uppdras att göra en sammanställning av vilka verksamheter som bedrivs av anställda på lokal nivå
3. **att** Svenska Röda Korsets styrelse uppdras att göra en sammanställning av anställningsformer på lokal nivå

4. **att** Svenska Röda Korsets styrelse uppdras att utifrån analysen ta fram en strategi för att säkra grundprincipen frivillighet så att vi lever upp till att Röda Korset i huvudsak bedrivs av frivilliga krafter

Svenska Röda Korsets styrelses yttrande över motion Eng 1

Styrelsen uppfattar att motionen lyfter vikten av frivillighet som grund och en viktig förutsättning för vår organisation och våra verksamheter.

Styrelsen håller med motionärerna om att frivillighet fortsatt ska vara fundamentet i vår organisation. Det är medlemmar som fortsatt ska bestämma över organisationens framtid och det är frivilliga krafter som ska leda, organisera och genomföra verksamheten lokalt, regionalt och nationellt. De frivilliga är vår starkaste resurs, både i vardag och i kris.

Styrelsen vill uppmärksamma Riksstämman på att vi har 23 000 frivilliga i organisationen, de flesta engagerar sig lokalt, det vill säga i kretsarna, och att vi har ca 400 anställda i kretsarna, varav majoriteten återfinns i second hand-butikerna. Kretsarna är juridiskt självständiga personer och bestämmer själva över sin verksamhet och ekonomi, inklusive eventuella anställningar.

Svenska Röda Korset påverkas, liksom andra civilsamhällesorganisationer, av de samhällstrender som ställer högre krav på kvalitetssäkring, uppföljning och mätbara effekter av vårt arbete. Det är allt svårare att möta förväntningar från givare och andra externa intressenter. Därför blir många av civilsamhällets verksamheter mer administrationstunga och mer professionaliserade. Detta är en utveckling vi behöver förhålla oss till samtidigt som vi värnar frivillighet som kärnan i vår verksamhet.

Ju högre krav som ställs på kretsarnas verksamhet vad gäller professionalism och administration, desto troligare är det att anställda krävs för att få verksamheten att fungera. De anställda bör dock alltid ha som främsta uppgift att möjliggöra och skapa förutsättningar för frivilliga att genomföra verksamheten. Verksamheter ska i så liten utsträckning som möjligt bedrivas av anställda, det är de frivilligas uppgift.

Riksstämman 2023 antog en ny strategisk inriktning där det framgår att vi behöver bli *fler engagerade*, som tillika är ett av sex fokusområden. Fler engagerade är centralt i vår verksamhet då det utgår ifrån frivilligheten, som också är en av grundprinciperna. Med den strategiska inriktningen i ryggen anser sig styrelsen ha medlemmarna i ryggen för att utveckla och accelerera arbetet med fler engagerade och stärka frivilligheten.

Svenska Röda Korsets styrelse föreslår Riksstämman besluta:

1. **att** bifalla motion Eng 1:

att Svenska Röda Korsets styrelse uppdras att göra en ekonomisk analys av utvecklingen av personalkostnader på lokal nivå.

att Svenska Röda Korsets styrelse uppdras att göra en sammanställning av vilka verksamheter som bedrivs av anställda på lokal nivå.

att Svenska Röda Korsets styrelse uppdras att göra en sammanställning av anställningsformer på lokal nivå.

att Svenska Röda Korsets styrelse uppdras att utifrån analysen ta fram en strategi för att säkra grundprincipen frivillighet så att vi lever upp till att Röda Korset i huvudsak bedrivs av frivilliga krafter.

Eng 2. Malmökretsen föreslår gratis medlemskap för nya frivilliga

Motionär:

Malmö rödakorskrets

Allt oftare noterar vi i Malmökretsen att frivilliga inte är medlemmar. Naturligtvis vill vi att den som engagerar sig i vår krets ska välja att också vara medlem. Det kan finnas flera anledningar till att de inte är det. Vissa ryggar för en extra kostnad, andra kanske mer principiellt anser att de inte ska behöva betala när de samtidigt gör en insats. Andra kan ha en oklar bild av skillnaden mellan att vara frivillig och att vara medlem. De känner sig som rödakorsare ändå.

Vi i Malmökretsen ser ett behov att minska tröskeln för medlemskap för frivilliga. Vi tror att det är till nytta för Svenska Röda Korset om fler frivilliga väljer att bli medlemmar. På kort sikt kan det vara ekonomiskt olönsamt, men i det långa loppet bör vi tjäna på det, förutsatt att vi bli bättre på att behålla gratismedlemmar.

Många gratismedlemmar väljer tyvärr att inte fortsätta som medlemmar när de behöver betala. Här ser vi att det finns möjligheter att påverka. Personerna finns redan hos oss. Om det är enkelt för dem att stanna, väljer de flesta att göra det.

Riksstämman föreslås besluta

1. **att** den som väljer att bli frivillig i en Röda Korset-krets per automatik ska bli gratismedlem i Svenska Röda Korset i ett år, i den krets man tillhör. Detta enligt samma principer som månadsgivare och första hjälpen-deltagare blir gratismedlemmar. Efter det första året uppmanas man att fortsätta som betalande medlem.
2. **att** Svenska Röda Korsets styrelse tar initiativ till skapa ett strukturerat arbetssätt, eventuellt också arbetsmaterial, för att få fler gratismedlemmar att stanna i Svenska Röda Korset. Själva arbetet, om det är mejl som ska skickas eller samtal som ska ringas, kanske ska göras i kretsarna. Vi behöver dock veta hur och när vi ska göra det.

Eng 3. Förslag om fritt medlemskap för aktiva volontärer

Motionär:

Nyköpings rödakorskrets

Röda Korset är beroende av sina frivilliga för att kunna bedriva sin verksamhet. Många volontärer lägger ner mycket tid och engagemang, men är inte alltid medlemmar i organisationen. Ett fritt medlemskap för aktiva volontärer skulle kunna stärka kopplingen mellan frivilliga och organisationen, öka medlemsantalet och bidra till en starkare gemenskap. Samt öka deltagandet/engagemanget på kretsarnas årsstämmor.

Vi föreslår fritt medlemskap till volontärer som:

1. Har genomgått de obligatoriska utbildningar som krävs för deras uppdrag.

2. Har genomfört ett visst antal timmar i frivilliguppdrag under det senaste året.

Motivering

1. Skapar en starkare känsla av samhörighet mellan volontärer och organisationen.
2. Uppmuntrar fler att bli medlemmar och engagera sig långsiktigt.
3. Kan leda till ökad lojalitet och motivation bland volontärer.

Riksstämman föreslår besluta

1. undersöka möjligheten att införa ett system för fritt medlemskap för aktiva volontärer.

Eng 4. Demokratin urholkas – dags för en ny definition av medlemskapet

Motionär:

Johan Sohlberg, Västerås rödakorskrets; Linus Hagander, Uppsala rödakorskrets

Bakgrund

Vi vet att färre och färre personer vill vara medlemmar i föreningar, men att antalet personer som vill vara spontanfrivilliga eller engagera sig en kortare period och för enskilda uppgifter ökar. För Svenska Röda Korset (SRK) ser det inte annorlunda ut än för andra föreningar. Det vi också kan notera är att samtidigt som antalet betalande medlemmar minskar så har antalet personer som regelbundet donerar till SRK ökat genom åren. Till detta upplever vi det svårare och svårare att rekrytera till förtroendeuppdrag (framförallt lokalt) och att antalet personer som deltar i kretsstämorna och på Riksstämman minskar.

Det finns en djupare problematik i dessa trender och det är att en stor del av de personer som ger av sin tid eller regelbundet donerar pengar till SRK idag vare sig har rösträtt på kretsstämman eller kan väljas till förtroendeuppdrag inom SRK. Det är en stor grupp rödakorsengagerade personer som helt faller utanför vår föreningsdemokrati och därmed rätten att vara en del av den beslutande processen.

Att vi erbjudit ett års medlemskap för nya månadsgivare har varit en modell för detta och motionärerna noterar att frågan kring medlemskap i förhållande till frivillighet och givare också berörs i andra motioner från bla Malmökretsen av Svenska Röda Korset och Nyköping Röda Korset, varför en samhantering av besluten kring dessa motioner är välkommet.

Förslag till ändring

Motionärerna menar att vi, för att säkra demokratin och tillväxten av förtroendevalda, behöver se över stadgarnas definition på vem som är medlem (och därmed röstberättigad med möjlighet att väljas till förtroendeuppdrag). Självklart skall en betalande medlem tillhöra denna kategori även i framtiden. Till detta föreslås även frivilliga som lägger ner en viss tid och månadsgivare som donerar ett visst belopp per månad fogas till kategorin medlemmar.

Motionärerna är väl medveten om att medlemsfrågan om och om utreds/utretts, men än har vi inte kommit till något beslut i ärendet som hanterar denna grundproblematik. Genom

Riksstämmans tydliga ställningstagande kan SRK, än en gång, vara föregångare genom att skapa en ny definition av de demokratiska spelreglerna i svenskt föreningsliv.

Det handlar alltså inte om att Riksstämman skall besluta att vi noterar att utredning pågår utan att Riksstämman med sitt beslut skall vara med och peka ut riktningen för framtidens medlemskap så att styrelsen kan bereda ett förslag till nästa Riksstämman.

Riksstämman föreslår besluta

1. **att** Svenska Röda Korsets styrelse uppdras att, med motionen som grund, till nästa Riksstämman ta fram ett förslag till skrivning i stadgan på en ny definition av begreppet medlem,
2. **att** den nya medlemsdefinitionen också skall omfatta frivilliga som lägger ner en viss tid och månadsgivare som donerar ett visst belopp per månad,
3. **att** fastställande av nivåer för nedlagd frivilligtid och beloppsnivå för donation från givare hör till de beslut som Riksstämman löpande fattar i samband med översyn av avgifter för medlemskapet.

Svenska Röda Korsets styrelses samlingsyttrande över motioner Eng 2, Eng 3, Eng 4 och första att-satsen i motion Eng 8

Detta är ett samlingsyttrande över motioner Eng 2-Eng 4 och första att-satsen i motion Eng 8. Övriga att-satser i motion Eng 8 besvaras i separat yttrande.

Styrelsen uppfattar att motioner Eng 2, Eng 3 och Eng 4 vill se nya former för medlemskap där frivilliga genom sin tid och månadsgivare genom sitt givande ska bli medlemmar. Motion Eng 8 föreslår att personer som erbjuds gratismedlemskap inte ska registreras som medlemmar förrän de börjar betala.

Styrelsen håller med motionärerna om att vi behöver hitta nya former för att värva fler medlemmar. Medlemstrenden i civilsamhället är generellt nedåtgående. Vi vill vända detta och med tanke på hur trenden ser ut behöver vi vara mer agila, prova olika former samt hitta andra sätt att attrahera, värva och behålla medlemmar. Det är viktigt att vi vågar tänka nytt kring vad medlemskapet innebär och vad det ger den enskilda medlemmen. Vi behöver fortsätta att prova och utvärdera olika former för medlemskapet kontinuerligt.

Styrelsen vill uppmärksamma Riksstämman på att styrelsen i sitt förslag till stadgar föreslår Riksstämman en ändring i § 4 som öppnar upp för medlemskapsformer som går i linje med motioner Eng 2, Eng 3 och Eng 4 och med beslut från förra Riksstämman om att återkomma med förslag till nya medlemskaps- och engagemangsformer.

Det har under strategiperiodens första år genomförts en analys av vad som krävs för att öka antalet medlemmar. Analysen har omfattat flera olika delar, bland annat kommunikation, stadgar, betalformer och generella engagemangstrender. Utifrån analysen har ett antal förflyttningar identifierats som nödvändiga för att vända medlemstrenden. Det som kommer att göras för att öka antalet medlemmar de närmaste åren är att bland annat stärka möjligheter till korsengagemang, inklusive försök med att erbjuda gratis medlemskap till både frivilliga och månadsgivare. Styrelsen har också avsatt extra medel under 2025 för att stärka medlemskapsutvecklingen. I den extra satsningen kommer det att göras insatser för att stärka kommunikationen kring medlemskap både externt och internt och för att stärka relationen till

medlemmarna. Det kommer också göras insatser för att stärka stödet till kretsar samt utveckla och modernisera våra system och betalformer.

Styrelsen vill också tydliggöra att de månadsgivare som i dag blir medlemmar via kostnadsfritt första år har själva aktivt tackat ja till detta. Det är alltså inget som automatiskt ingår. Vi vet att många i dag avslutar efter ett år. Ett viktigt fokus i den strategiska inriktningen för 2024-2030 är mångfald och inkludering. Därför ser styrelsen i stället att vi aktivt arbetar med att inkludera dessa medlemmar.

Svenska Röda Korsets styrelse föreslår Riksstämman besluta:

1. **att** avslå motioner Eng 2, Eng 3 och Eng 4 samt första att-satsen i motion Eng 8 till förmån för:

att uppdra åt Svenska Röda Korsets styrelse att vidta åtgärder för stärkt medlemskap och ökade korsengagemang mellan frivillighet, givande och medlemskap inom ramen för utvecklingen av engagemangs- och medlemskapsformer.

Eng 5. Erbjud alla autogiro

Motionär:

Eskilstuna rödakorskrets

För att minimera antalet medlemmar som glömmer att betala sin medlemsavgift bör autogiro lyftas fram som huvudalternativ för betalning.

Autogiro bör erbjudas alla medlemmar och vara grundalternativet redan vid värving av en ny medlem.

Riksstämman föreslås besluta

1. **att** autogiro för medlemsavgiften ska erbjudas på ett enklare sätt till nya medlemmar
2. **att** autogiro för medlemsavgiften lyfts fram för alla nuvarande medlemmar

Svenska Röda Korsets styrelses yttrande över motion Eng 5

Styrelsen uppfattar att motionären vill att medlemmar ska kunna betala sin medlemsavgift via autogiro.

Styrelsen håller med motionären om att det är bra att använda autogiro för att inte glömma bort att betala medlemsavgiften.

Styrelsen vill uppmärksamma Riksstämman på att det helt nyligen har gjorts klart en utredning om möjligheten att kunna betala sin medlemsavgift löpande månadsvis via autogiro eller via andra återkommande betalsätt. Denna utredning är sprungen dels ur ett riksstämmobeslut från 2023, dels ur ett behov att se över nya betallösningar som har identifierats som en central framtidsfråga för såväl medlemsavgift som gåvor. I utredningen föreslås införande av automatisk månatlig delbetalning av medlemsavgiften och styrelsen har beslutat ett införande enligt förslag.

Ett införande av automatisk månatlig delbetalning är viktigt för att förebygga det tapp av medlemmar vi ser varje år, och med erfarenhet från jämförbara organisationer och från vårt eget arbete med månadsgivare är det tydligt att vi behöver utveckla möjligheten att betala medlemsavgiften automatiskt månadsvis. Bedömningen är att detta skulle minska avhoppet avsevärt, då det inte behöver fattas aktivt beslut varje år att betala in medlemsavgiften. Det är också viktigt för att göra medlemskapet attraktivt och uppfattas som en modern och relevant organisation. Särskilt bedöms avhoppet minska i gruppen unga och i gruppen personer med utländsk bakgrund. Möjligheten att fortsatt betala sitt medlemskap årligen behöver självklart kvarstå för de som önskar det.

Styrelsen vill också uppmärksamma Riksstämman på att det redan i dag är möjligt att betala medlemsavgiften via autogiro på årsbasis.

Svenska Röda Korsets styrelse föreslår Riksstämman besluta:

1. **att** anse motion Eng 5 besvarad med det som Svenska Röda Korsets styrelse anfört i sitt yttrande.

Eng 6. Prioritera lokalt medlemskap

Motionär:

Eskilstuna rödakorskrets

För varje krets är det viktigt att ha många medlemmar. Det har ekonomisk betydelse men framför allt utgör medlemskåren en resurs, inte minst för rekrytering av volontärer. Volontäruppdrag är lokala och nationellt medlemskap är ur kretsens synvinkel ett problem genom att det blir svårt att få kontakt med och mobilisera de lokala resurserna.

För den som tecknar nytt medlemskap, antingen hemma vid datorn eller hejdad på gatan av en medlemsvärvare, är betydelsen av valet mellan nationellt och lokalt inte uppenbar. Därför bör lokalt medlemskap alltid prioriteras.

Riksstämman föreslår besluta

1. **att** lokalt medlemskap ska vara prioriterat framför nationellt medlemskap
2. **att** prioritering av lokalt medlemskap ska gälla både för medlemsvärvare och när medlemskap tecknas online

Svenska Röda Korsets styrelses yttrande över motion Eng 6

Styrelsen uppfattar att motionären lyfter vikten av det lokala medlemskapet och att ha många medlemmar i kretsen, då det har stor betydelse för kretsen i form av ekonomi och engagemang.

Styrelsen håller med motionären om att det lokala medlemskapet ska prioriteras och bejakar motionärens ingång.

Styrelsen vill uppmärksamma Riksstämman på att nya medlemmar oavsett hur de rekryteras i dag registreras i den krets de tillhör utifrån var de är folkbokförda. Däremot ska ordningen på hemsidan www.rodakorset.se ändras så att lokalt medlemskap anges först.

Svenska Röda Korsets styrelse föreslår Riksstämman besluta:

1. **att** bifalla motion Eng 6:
att lokalt medlemskap ska vara prioriterat framför nationellt medlemskap.
att prioritering av lokalt medlemskap ska gälla både för medlemsvärvare och när medlemskap tecknas online.

Eng 7. Digitalt stöd för medlemskap

Motionär:

Göteborgs rödakorskrets

Bakgrund: I nuläget verkar det inte finnas någon medlemsportal där man kan se betalningsstatus, betala medlemskap, se kretstillhörighet, och byta kretstillhörighet. Det hade kunnat underlätta för en del medlemmar om den sortens digitala funktioner hade funnits, och skulle kunna utgöra skillnaden mellan att en individ är en betalande eller icke-betalande medlem.

Förslag till ändring: En medlemsportal eller liknande för medlemskap bör implementeras. En sådan medlemsportal skulle kunna vara kopplad till rödakorskonton.

Riksstämman föreslår besluta

1. **att** en översyn görs över digitala funktioner, med beaktande av denna motion och med syftet att göra det lättare att vara medlem i Röda Korset.

Svenska Röda Korsets styrelses yttrande över motion Eng 7

Styrelsen uppfattar att motionärens önskemål är att en medlem ska kunna logga in på en webbsida för att till exempel kunna se information om sitt medlemskap och även kunna göra ändringar, till exempel byta kretstillhörighet.

Styrelsen håller med motionären om att det är bra att införa detta, så länge kostnaden inte är större än nyttan.

Styrelsen vill uppmärksamma Riksstämman på att det inom tjänstepersonsorganisationen redan påbörjats en utredning kring behovet av så kallade "Mina sidor". Syftet är att erbjuda till exempel medlemmar, förtroendevalda, givare och frivilliga att kunna logga in och bland annat se sina egna uppgifter, genomförda kurser och även kunna göra förändringar. Att införa en sådan funktion är relativt komplext och involverar många olika system. Om utredningen visar på att behovet av "Mina sidor" motiverar den kostnad det kommer medföra, kommer detta att planeras in för utveckling.

Svenska Röda Korsets styrelse föreslår Riksstämman besluta:

1. **att** anse motion Eng 7 besvarad med det som Svenska Röda Korsets styrelse anfört i sitt yttrande.

Eng 8. Medlemsredovisning och medlemskap

Motionär:

Hässleholmsbygdens rödakorskrets; Styrelsen, Hässleholmsbygdens rödakorskrets

Motion angående medlemsredovisning och medlemskap

När år 2022 avslutades hade kretsen 754 medlemmar. Året därpå 578. Kretsen hade tappat ca 180 medlemmar och vi vet inte vilka eller varför.

Medlemskategorierna (läget i feb -24) som redovisas är familjemedlemmar, huvudmedlemmar, medlemmar, RKUF-medlemmar (hur kan vi ha RKUF-medlemmar, när kretsen inte har något ungdomsförbund?) och en ständig medlem.

Huvuddelen, 490, redovisas som ”medlemmar”. Av dessa är en del gratismedlemmar (har tackat ja, men ännu inte betalt) och gissningsvis månadsgivare. De senare förväntas betala medlemsavgift först året därpå. Gör de det eller hoppar många av? Om de hoppar av skickar kretsarna under medlemsåret brevlades kostsam information helt i onödan.

Varför inte låta bli att registrera månadsgivarna som medlemmar? De får då som alla andra själva bestämma om och när de vill bli medlemmar.

Låt oss undvika att registrera ”hitte- på -medlemmar” i olika former i enda syfte att blåsa upp medlemstalen för att få större statsbidrag.

Att vi upplever medlemshantering och redovisning som ostrukturerad, kan delvis bero på att kretsarna får information om nya medlemmar, men aldrig om de som slutar. Det ger oss inte någon möjlighet att på lokal nivå följa upp varför man slutar. På riksnivå vet vi inte om det görs någon uppföljning. Eftersom vi totalt tappar ca 7000 medlemmar (enl Anders Pedersen hösten -23) årligen 1), kanske det vore en idé att fråga de som slutar varför de slutar. Vet vi inte det, vet vi inte heller vilka åtgärder som behövs. Medlemstappet kan knappast endast bero på dödsfall, eftersom det skulle motsvara ca 7% av de som årligen dör.

Med informationen fördelning av medlemspengar per 2024-05-23 nådde oss beskedet att kretsen hade 436 medlemmar, varav 49 ”ofördelade”, dvs betalar inte pga att de är antingen månadsgivare eller har gått RK-utbildning. RKUF?

Ännu en minskning, som vi inte vet någonting om lokalt.

Vi är alltså i situationen att på kort tid ha gått från 754 medlemmar till 436 utan att ha en aning om varför.

Utdrag ur registret per 2024-10-30 berättar att vi då var 449 betalande medlemmar.

Vid årets slut 2024 var vi 584 medlemmar, varav 457 betalande.

Sammantaget upplever kretsen en salig röra!!

Vi yrkar att riksstämman beslutar att SRK

1) som medlem endast registrerar den som betalat medlemsavgift eller är medlem i RKUF

2) reder ut och tydliggör begreppen kring medlemsredovisningen

3) informerar kretsarna även när våra medlemmar slutar, förslagsvis varje kvartal

4) centralt följer upp varför medlemmar väljer att sluta

Styrelsen för Hässleholmsbygdens rödakorskrets

1) Hur rimmar detta med att vi samtidigt ökar antal anställda centralt?

Riksstämman föreslås besluta

1. att SRK som medlem endast registrerar den som betalat medlemsavgift eller är medlem i RKUF
2. att SRK reder ut och tydliggör begreppen kring medlemsredovisningen
3. att SRK informerar kretsarna även när våra medlemmar slutar, förslagsvis varje kvartal
4. att SRK centralt följer upp varför medlemmar väljer att sluta

Svenska Röda Korsets styrelses yttrande över motion Eng 8

Styrelsen uppfattar att motionären önskar ett förbättrat stöd för att förstå kretsens medlemsstatistik, för att också kunna kommunicera med medlemmarna på ett relevant sätt.

Styrelsen uppfattar även att motionären önskar att månadsgivare inte automatiskt blir medlemmar i Svenska Röda Korset. För styrelsens syn på det hänvisar vi till styrelsens samlingsyttrande över motioner Eng 2, Eng 3, Eng 4 och första att-satsen i motion Eng 8.

Styrelsen håller med motionären om att det är viktigt att följa upp varför medlemmar slutar och att kretsar har tillgång till den informationen för att kunna förbättra sin medlemsvärvning och medlemsvård.

Kretsar får i dag information om nya medlemmar, men inte om varför medlemmar avslutar. Även om den informationen kan fås via Infoservice håller styrelsen med om att kretsen själv behöver ha större tillgång till denna information.

Styrelsen ser också behovet att tydliggöra begrepp kopplat till medlemskapet.

Styrelsen vill uppmärksamma Riksstämman på att det på nationell nivå görs analyser av varför medlemmar avslutar och att den informationen används för att anpassa kommunikationen som går till medlemmen från nationell nivå. Som anförts ovan behöver även kretsarna denna information.

De flesta som avslutar sitt medlemskap gör det passivt genom att inte betala medlemsavgiften. Många försök görs till påminnelse och kommunikation men i de flesta fall får vi ingen information om varför de inte betalar.

När en person blir medlem i Röda Korsets Ungdomsförbund (RKUF) får denna automatiskt ett medlemskap även i Svenska Röda Korset (SRK). Kretsmedlemskapet i SRK bestäms av det postnummer som medlemmen är folkbokförd på, om medlemmen inte aktivt valt en annan krets. Det är anledningen till att en krets kan ha SRK-medlemmar via RKUF, även om det inte finns en lokal RKUF-förening.

Svenska Röda Korsets styrelse föreslår Riksstämman besluta:

1. **att** avslå första att-satsen i motion Eng 8 till förmån för:
att uppdra åt Svenska Röda Korsets styrelse att vidta åtgärder för stärkt medlemskap och ökade korsengagemang mellan frivillighet, givande och medlemskap inom ramen för det pågående medlemsutvecklingsarbetet.
2. **att** bifalla andra att-satsen i motion Eng 8:
att SRK reder ut och tydliggör begreppen kring medlemsredovisningen.
3. **att** bifalla tredje att-satsen i motion Eng 8:
att SRK informerar kretsarna även när våra medlemmar slutar, förslagsvis varje kvartal.
4. **att** anse fjärde att-satsen i motion Eng 8 besvarad med det som Svenska Röda Korsets styrelse anfört i sitt yttrande.

Eng 9. Missad potential hos Svenska Röda Korsets folkhögskola

Motionär:

Cecilia Anshelm, Uppsala rödakorskrets; Titti Dalenius, Laxåbygdens rödakorskrets; Staffan Delin, Uppsala rödakorskrets; Maria Gad Malmgren, Norrmalm Östermalms rödakorskrets; Linus Hagander, Uppsala rödakorskrets; Agneta Hallberg, Falubygdens rödakorskrets; Miriam Kronberg, Nacka rödakorskrets; Anna-Lena Landereng, Botkyrka rödakorskrets; Birgitta Lindqvist, Falubygdens rödakorskrets; Elisabeth Nyberg, Solna rödakorskrets; Agneta Rodmark Wallner, Hudiksvalls rödakorskrets; Fredrik Stake, Södermalms rödakorskrets; Leslie Öqvist, Vaxholms rödakorskrets

Bakgrund

Svenska Röda Korset står sedan decennier som huvudman två stycken utbildningsinstitutioner: Svenska Röda Korsets Högskola och Svenska Röda Korsets folkhögskola. Den här motionen berör inte högskolan som är en institution i sig, utan folkhögskolan och vår viss grad vår utbildningsverksamhet i övrigt.

Vår folkhögskola startades 1990 genom att vi övertog det som då var Gripsholms folkhögskola i Mariefred. Sedan början av 2000-talet är skolan förlagd till Stockholmsområdet, och i dag ligger skolan i Skärholmen. Folkhögskolans verksamhet ger en fin möjlighet för människor att komma i kontakt med rödakorsrörelsens värderingar och arbete samtidigt som de fortbildar sig inom något av de områden där skolan erbjuder kurser.

Det är dock mer eller mindre allmänt känt att staten sedan en tid blivit njuggare mot folkbildningens institutioner, till vilka folkhögskolorna hör. Svenska Röda Korsets folkhögskola är inte något undantag i det avseendet, vilket visas av folkhögskolans ekonomiska redovisning. Den senast tillgängliga i skrivande stund är för 2023, enligt vilken folkhögskolan gick med drygt 2 miljoner kronor i förlust. Vid långsiktig förlust behöver kapital skjutas till för att driva skolans verksamhet vidare.

Folkhögskolan bedriver vid sidan om sin externa utbildningsverksamhet i form av folkhögskolekurser även lokal social verksamhet i Skärholmen på ett sätt som kan anses konkurrera med de lokala kretsarnas verksamheter. Enligt *Arbetsordning för Svenska Röda Korsets tjänstepersonsorganisation*, 2024-08-26, är vår folkhögskola underställd avdelningen för nationell verksamhet. Det vill säga samma avdelning som bland annat enheten lokal och regional utveckling (LRU) och enheten kris och beredskap (KOB) tillhör. Folkhögskolan är i dag alltså inte del av vår interna utbildningsenhet som i stället ligger under HR-avdelningen och inte heller en självständig del av rödakorsrörelsen i Sverige på det sätt högskolan är.

Detta är för oss talande eftersom det säger oss att folkhögskolan i dag inte ses som den utbildningsmittpunkt den skulle kunna vara för oss som organisation, utan den ses som en nationell verksamhet bland andra. Erfarenheten från andra folkrörelser och ideella organisationer är i stället att folkhögskolorna som är knutna till de rörelserna även med framgång kan fungera som nav för rörelsens interna utbildning vid sidan om sina externa kurser, alternativt får förhålla sig självständiga till huvudmannen.

Förslag till ändring

Vi menar att vi i folkhögskolan har en underutnyttjad resurs som dels skulle kunna svara för utveckling och genomförande av utbildningar riktade mot allmänheten (som den gör i dag),

och samtidigt vara ett nav för rörelsens interna kurser, så som till exempel rödakorskunskap, att mötas i vardag och kris m.fl. Genom att folkhögskolan får arbeta tillsammans med det som i dag är utbildningsenheten tror vi att vi skulle höja kvalitén på våra interna utbildningar, stödet till våra interna utbildare samt erbjuda en ändamålsenlig lokal för interna utbildningar i Stockholmsområdet, men givetvis kommer behovet av att erbjuda utbildningar på andra platser i landet bestå. Vi tror inte heller på att folkhögskolan i sig ska bedriva socialt eller humanitärt arbete utanför ramen för de kurser de erbjuder, utan att eleverna som är intresserade av det i stället kan få engagera sig för sådana frågor inom ramen för de lokala kretsarnas verksamhet.

Vi menar att detta skulle kunna öka effektiviteten hos vår utbildningsverksamhet, samtidigt som det blir mer försvarligt att fortsätta driva den folkhögskola vi värnar även när den inte kan gå runt enbart på statsbidrag. Detta skulle kunna ske antingen genom att folkhögskolan omorganiseras inom ramen för vår befintliga organisation, alternativt får en mer självständig roll i form av till exempel en stiftelse eller egen förening där Svenska Röda Korset, och varför inte Röda Korsets Ungdomsförbund, står som huvudmän. Oavsett hur folkhögskolan organiseras bör den, tillsammans med vad som i dag är utbildningsenheten, få vara det interna utbildningsnav den har potential av att vara. Givetvis vid sidan om att fungera som den folkhögskola för externa elever som den alltid varit.

Riksstämman föreslår besluta

1. **att** Svenska Röda Korsets styrelse uppdras att se över folkhögskolans organisation och verksamhet utifrån motionen, så att den på ett ändamålsenligt sätt kan behålla sina externa kurser samtidigt som den blir ett internt utbildningsnav för hela rödakorsrörelsen i Sverige.

Svenska Röda Korsets styrelses yttrande över motion Eng 9

Styrelsen uppfattar att motionärerna vill att det ska göras en översyn av Röda Korsets folkhögskola så att den utöver den utbildningsverksamhet den i dag driver gentemot allmänheten även ges möjlighet att vara ett ”utbildningsnav” för hela Svenska Röda Korset.

Styrelsen håller med motionärerna om att en översyn av Folkhögskolans ändamål och tillhörighet bör genomföras framöver. Denna översyn är redan påbörjad.

När det gäller motionärernas yrkande om att Folkhögskolan ska vara ett utbildningsnav för hela Svenska Röda Korsets utbildningsverksamhet kommer styrelsen att beakta det i sin översyn i kombination med att blicka tillbaka på de försök som tidigare gjorts i den frågan.

Styrelsen vill uppmärksamma Riksstämman på att en intern översyn utav Folkhögskolans verksamhet pågår utifrån dels dess syfte och ambition, dels dess tillhörighet i vår organisation. Styrelsen kommer att få den på sitt bord i juni, strax före Riksstämman, för beslut. Detta görs parallellt med att vi inväntar folkbildningsrådets totala översyn av folkhögskolors ändamål och fortsatta finansiering utifrån pågående regeringsuppdrag.

Svenska Röda Korsets styrelse föreslår Riksstämman besluta:

1. **att** anse motion Eng 9 besvarad med det som Svenska Röda Korsets styrelse anfört i sitt yttrande.

Eng 10. Tillgång till utbildningar i SRK-regi

Motionär:

Nyköpings rödakorskrets

Vår krets har vid flera tillfällen försökt anmäla oss till utbildningar, men dessa har inte blivit av. Ett exempel är en utbildning för att leda frivilliga, där steg 2 fortfarande inte har genomförts, under tre års tid, trots flera påtryckningar samt Första Hjälpen utbildning och styrelseutbildning.

Riksstämman föreslås besluta

1. förbättra tillgången och kontinuiteten för utbildningar, särskilt fysiska, genom att tydliga tidsramar och garantier för genomförande upprättas.

Svenska Röda Korsets styrelses yttrande över motion Eng 10

Styrelsen uppfattar att motionen lyfter en viktig fråga om tillgången och kontinuiteten i Svenska Röda Korsets utbildningar. Motionen föreslår att tydliga tidsramar och garantier för genomförande av utbildningar ska upprättas, särskilt för fysiska utbildningar.

Styrelsen håller med motionären om att utbildning och lärande är avgörande för Röda Korsets verksamhet och för att våra frivilliga ska få de kunskaper och färdigheter som krävs. Det är viktigt att utbildningar erbjuds och genomförs med kontinuitet och att kretsarna kan planera sin verksamhet utifrån de utbildningstillfällen som erbjuds. Styrelsen delar uppfattningen att det behövs god planering och kommunikation kring utbildningar för att säkerställa att frivilliga och förtroendevalda får tillgång till den kompetensutveckling de behöver.

Styrelsen vill uppmärksamma Riksstämman på att Svenska Röda Korset erbjuder ett brett utbud av utbildningar, både fysiska och digitala. 2024 deltog fler än 40 000 deltagare på någon av våra kurser (ca 40 % deltog i utbildarledd utbildning) och vi erbjöd drygt 1 500 utbildarledda fysiska kurstillfällen.

Utmaningar har funnits i genomförandet av enskilda kurstillfällen. Detta beror oftast på lågt deltagarantal eller i ett fåtal fall på att utbildaren blir sjuk nära inpå tillfället. 2024 tvingades vi ställa in cirka 170 tillfällen (11,3 % av alla tillfällen) på grund av lågt deltagarantal och färre än 20 tillfällen (1,3 %) till följd av att utbildaren blev sjuk.

Ett arbete med att se över våra grundutbildningar för att bättre anpassa dem till behov och matcha tillgång och efterfrågan pågår, där så väl fysiska som digitala metoder spelar en viktig roll. Samtidigt effektiviserar vi utbildningshanteringen och bokningen och det visar redan resultat, bland annat genom snabbare svar kring kursbokningar och färre inställda kurser.

För att säkerställa ett utbildningsutbud som matchar behoven och är resurseffektivt genomförs utbildningar ofta som öppna tillfällen för flera kretsar snarare än skraddarsydda per krets. Vissa fysiska kurser kan endast genomföras vid tillräckligt deltagarantal, eftersom det annars inte blir ekonomiskt hållbart.

Fysiska utbildningstillfällen är fortsatt viktiga, men vi behöver även anpassa oss till digital utveckling för att fler ska kunna delta. Därför erbjuder vi både fysiska och digitala

utbildningar – det är inte en fråga om antingen eller, utan om att tillgängliggöra utbildning på fler sätt för att möta olika behov och möjligheter.

Styrelsen anser att den pågående utvecklingen och de påbörjade åtgärderna för att stärka utbildningsverksamheten är tillräckliga men att kommunikationen om detta kan bli tydligare och förstärkas.

Svenska Röda Korsets styrelse föreslår Riksstämman besluta:

1. **att** anse motion Eng 10 besvarad med det som Svenska Röda Korsets styrelse anført i sitt yttrande.